

Coláiste Ailigh

Cnoc na Móna
Leitir Ceanainn
Tír Chonaill

Uimhir Rolla 7608IF

Tuairisc Fhéinmheastóireachta Scoile

Tréimhse na Tuairisce: *Lúnasa 2017 – Bealtaine 2018*

Dáta eisiúna na tuairisce: 1 Meitheamh 2018

An English Language summary is provided at the end of this document

Tuairisc Fhéinmheastóireachta Scoile

1. Réamhrá

1.1 Fócas na meastóireachta

Rinneadh féinmheastóireacht ar theagasc agus ar fhoghlaim i gColáiste Ailigh le linn na tréimhse Lúnasa 2017 go Bealtaine 2018. Chuir foireann na scoile Plean Feabhsúcháin Scoile (PFS) i bhfeidhm le béim ar leith ar Litearthacht na Gaeilge, ar an Litearthacht Bhéil, ar an Uimhearthacht agus ar ghnéithe eile den teagasc agus den fhoghlaim. Rinneadh meastóireacht agus athbhreithniú ar an PFS i mí na Samhna, agus arís i Mí Márta. Thíos tá tuairisc ar thátail na meastóireachta sin.

Sa scoilbhliain 2017-2018, bailíodh eolas faoi theagasc agus foghlaim sa scoil ó mhórsuirbhé a cuireadh ar thuismitheoirí, múinteoirí, daltaí agus bainistíocht na scoile i 2017 agus ón tuairisc um Mheastóireacht Scoile Uile a rinne cigirí na Roinne Oideachais agus Scileanna i Márta 2017. Chomh maith leis sin, cuireadh suirbhé breise ar mhúinteoirí maidir le teagasc trí mheán na Gaeilge agus úsáid na Gaeilge sa scoil. Bunaithe ar an eolas seo, shocraigh an scoil ar na réimse seo a leanas a bheith mar fhócas don fhéinmheastóireacht scoile don scoilbhliain 2018-2019: **Caighdeán Gaeilge na múinteoirí, An úsáid a bhaintear as TFC sa scoil** agus **Timpeallacht foghlama sa scoil**. Tá tuairisc ar thátail na meastóireachta sin thíos.

1.2 Comhthéacs na scoile

Is gaelcholáiste pobail measctha í an scoil. Bunaíodh í sa bhliain 2000 le freastal ar scoláirí i mbaile Leitir Ceanainn agus sa cheantar máguaird. Tá 272 scoláire ag freastal ar an scoil faoi láthair. Thosaigh 56 sa Chéad Bhliain i Meán Fómhair 2017 agus astu sin, tháinig 50 ón ghaelscoil áitiúil nó ó bhunscoileanna Gaeltachta. Rinne 6 dhalta freastal ar bhunscoileanna ina ndearnadh an teagasc trí Bhéarla. Fuair an scoil tuairisc faoin scrúdú caighdeánaithe a rinne na daltaí seo agus iad i rang a sé sa bhunscoil.

Is í an Ghaeilge príomhtheanga chumarsáide agus oibre na scoile. Cuirtear an-bhéim ar an Ghaeilge mar theanga chaidrimh na foirne, na scoláirí agus pobal na scoile. Múinte ar gach ábhar trí mheán na Gaeilge (seachas na teangacha iasachta) agus úsáidtear an Ghaeilge ag gach ócáid scoile taobh istigh agus taobh amuigh den scoil. Ní gaeilgeoir gach tuismitheoir agus ar an ábhar sin déantar cuid d'obair na scoile (cruinnithe tuismitheoirí, mar shampla) trí mheán an Bhéarla nuair is gá.

Leanann gach scoláire cúrsa trí bliana sa tSraith Shóisearach agus dhá bhliain sa tSraith Shinsearach (Gairmchlár na hArdteistiméireachta san áireamh). Bíonn rogha ag scoláirí an Idirbhliain a dhéanamh. Roghnaíonn tromlach na ndaltaí cúrsa na hIdirbhliana a dhéanamh.

1.3 Bailiú na Fianaise

Socraíodh sa bhliain 2017 go ndéanfaí mórsuirbhé ar pháirtithe an oideachais i gColáiste Ailigh agus go mbainfí úsáid as an eolas a bhaileofaí fá choinne féinmheastóireacht scoile don trí bhliain ina dhiaidh sin: 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020. Tabharfar faoi mhórsuirbhé eile sa bhliain 2020.

Sa bhliain 2017, agus é ag obair i dteannta leis an phríomhoide agus le bainistíocht shinsearach na scoile agus bunaithe ar an doiciméad *Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2016 – Creat Cáilíochta d'Iar-*

bhunscoileanna, a d'éisigh an Chigireacht, dhear an múinteoir a bhfuil cúram na féinmheastóireachta air ceithre cheistneoir le cur ar pháirtithe éagsúla na scoile.

- A. D'oibrigh múinteoirí na scoile i bhfócasghrúpaí agus phléigh siad ceistneoir a bhain le teagasc agus foghlaim na ndaltaí sa scoil. Bailíodh tuairimí ó na fócasghrúpaí sin.
- B. Cuireadh ceistneoir ar na daltaí le heolas a bhailiú faoin dearcadh atá acu féin ar fhoghlaim agus teagasc agus gnéithe eile a bhaineann le saol s'acu ar scoil.
- C. Cuireadh ceistneoir ar thuismitheoirí na scoile le heolasa bhailiú faoin dearcadh a bhí acu féin ar fhoghlaim agus teagasc sa scoil, bainistiú na scoile agus gnéithe eile a bhain le hobair na scoile.
- D. Cuireadh ceistneoir ar bhainistíocht na scoile (Bord Bainistíochta, PO/POT agus na postshealbhóirí) chun tuairimí s'acu a fháil.

Rinneadh anailís ar an tuairisc a fuarthas i ndiaidh don chigireacht Meastóireacht Scoile Uile a dhéanamh sa scoil in Earrach 2017.

Cuireadh scrúdú litearthachta agus uimhearthachta ar na daltaí sa Chéad Bhliain.

Rinneadh anailís ar na torthaí STen a ghnóthaigh daltaí agus iad i rang 6 sa bhunscoil.

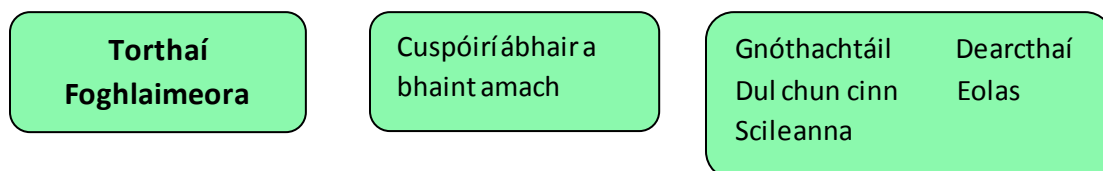
Rinneadh anailís ar thorthaí na scoláirí sna scrúduithe stáit.

Bailíodh eolas ó na múinteoirí i dtaobh chur i bhfeidhm PFS 2017-2018.

Cuireadh ceistneoir ar na múinteoirí in Earrach 2018 faoi úsáid na Gaeilge sa scoil agus faoi chaighdeán Gaeilge s'acu féin.

2. Na tátail

Seo a leanas cáilíocht an chleachtais maidir leis na trí fhothéamaí meastóireachta:

- A. Ar an iomlán gnóthaíonn scoláirí Choláiste Ailigh marcanna atá os cionn an mheáin naisiúnta i scrúduithe an Teastais Shóisearaigh agus na hArdteistiméireachta.
- B. Aontaíonn **88.3%** de na tuismitheoirí go bhfuil dul chun cinn maith déanta ag a bpáistí ina gcuid foghlama sa scoil.
- C. Thug **89%** de na daltaí le fios gur mhaith leo cruthú go maith sna scrúduithe, **77%** go bhfuil sé furasta a bheith ag foghlaim i gColáiste Ailigh agus **74%** go nglacann siad freagracht as a bhfoghlaim féin.
- D. Bhí ardú leanúnach i scileanna litearthachta na scoláirí ó tosaíodh ar iad a mheas sa bhliain 2013, mar chuid den Straitéis Náisiúnta (2012-2020) i dtaobh na litearthachta agus na huimhearthachta. Tá breis agus **60%** de na daltaí os cionn an mheán naisiúnta maidir lena gcuid scileanna uimhearthachta agus litearthachta.
- E. Bíonn ionchais arda ag múinteoirí, ach aithníonn siad go bhfuil gá le hobair a dhéanamh maidir le scileanna staidéir agus foghlaim neamhspleách a chothú agus chun straitéisí difreála a fhorbairt.

- F. D'aithin Cigireacht na Roinne Oideachais agus Scileanna go bhfuil ionchais arda ag na múinteoirí leith na scoláirí, gur léirigh an chuid is mó de na scoláirí dearcadh fiosrach, tuiscint mhaith ar ábhar na gceachtanna agus cleachtadh maith ar na scileanna a bhí á bhforbairt. Bhí siad spreagtha chun foghlama agus bhí siad ag súil le gnóthachtáil mar fhoghlaimoirí. Sin ráite, dúradh go raibh scóip chun feabhais maidir le hobair ghrúpa, measúnú chun foghlama agus difreáil.

Eispéireas Foghlama

Timpeallacht foghlama
Rannpháirtíocht
Ag foghlaim conas
foghlaim

Gníomhach
Comhoibríoch
Dúshlánach
Inspregadh

- A. D'aithin na tuismitheoirí agus na daltaí go raibh timpeallacht chairdiúil sa scoil agus go raibh áiseanna den chéad scoth ag an scoil. Taitníonn na ranganna beaga leo agus an caidreamh pearsanta a bhíonn idir múinteoirí, daltaí agus tuismitheoirí. D'aithin múinteoirí gur féidir leas níos éifeachtaí a bhaint as Teicneolaíocht na Faisnéise agus na Cumarsáide (TFC) sa scoil.
- B. Thug na múinteoirí le fios go nglacann na daltaí páirt ghníomhach san fhoghlaim agus go bhfuil siad bródúil as a gcuid oibre. Bíonn na daltaí ag dréim le bogadh ar aghaidh chuig an oideachas tríú leibhéal agus go bhfuil caidreamh maith idir na múinteoirí agus na daltaí. D'aithin na múinteoirí áfach, go raibh gá tuilleadh tacaíochta a thabhairt do scoláirí maidir le foghlaim go neamhspleách agus próisis eile foghlama.
- C. D'aithin cigirí na Roinne Oideachais agus Scileanna go raibh timpeallacht na foghlama sna seomraí ranga, ar pháistí agus ar bhallaí na scoile an-spreagthach agus curtha i láthair go han-mhaith. Bhí saothar na ndaltaí ar taispeáint agus cuireadh béim ar shaintearmaíocht a bhaineann leis na hábhair éagsúla ar na ballaí. Cé go bhfuil dul chun cinn maith déanta i dtaobh na litearthachta agus na huimhearthachta, mheas na múinteoirí gurbh fhéidir seo a leathnú amach tuilleadh i dtimpeallacht ghinearálta na scoile agus timpeallacht foghlama ábhar ar leith a fheabhsú.

Cleachtas múinteoirí

Ullmhúchán don teagasc
Cur chuige teagaisc
Bainistíocht páistí
Measúnacht

Le cuspóir
Luas
Cuir chuige
Difreáil
Measúnú

- A. Ar an iomlán, léirigh na tuismitheoirí agus na daltaí dearcadh dearfach ar obair na múinteoirí. Léiríodh cúpla miondeacracht a bhain le cleachtas múinteoirí agus leis an chóras iompraíochta.
- B. Dúirt na múinteoirí go raibh meas acu ar na daltaí agus go mbíonn siad ag dréim le caighdeán ard uathu. Mhaígh siad go raibh scileanna maithe cumarsáide agus múinteoireachta ag an fhoireann agus go ndéanann na múinteoirí ullmhúchán maith dá gcuid gceachtanna, nótaí ranga agus acmhainní Gaeilge san áireamh. D'aithin siad áfach, go bhfuil gá le níos mó oibre a

dhéanamh ar dhifreáil, critéir ratha, intinní foghlama agus ceisteoireacht éifeachtach. Tá éiteas an chomhoibrithe go láidir i measc na múinteoirí ach tá scóip fá choinne tógáil air.

- C. Thug bainistíocht na scoile le fios go bhfuil comhoibriú éifeachtach idir an Bord Bainistíochta agus an príomhoide maidir le bainistíocht ar an fhoghlaim agus teagasc sa scoil.
- D. Thug cigirí na Roinne Oideachais agus Scileanna le fios go raibh caighdeán na múinteoireachta idir maith agus an-mhaith sa scoil, go raibh réamhullmhúchán maith déanta ag múinteoirí, gur chuir siad acmhainní maithe ar fáil agus gur bhain siad úsáid éifeachtach as TFC. Dúradh go raibh ard-caighdeán Gaeilge in úsáid ag múinteoirí sa chuid is mó de na ranganna. Mhol siad straitéisí teagaisc a bhí in úsáid ag múinteoirí agus moladh don scoil úsáid bhreise a bhaint as na straitéisí seo, go háirithe piarmheasúnú, obair ghrúpa eagraithe, difreáil agus measúnú chun foghlama.
- E. D'aithin cuid de na múinteoirí go raibh laigí áirithe ina gcuid Gaeilge féin agus gur chuir seo isteach ar theagasc éifeachtach ó am go ham.
- F. Rinneadh dul chun cinn maith maidir le straitéisí difreála a bheith in úsáid sna ranganna sa scoilbhliain 2017-2018.

3. Dul chun cinn a rinneadh ar spriocanna feabhsúcháin a aithníodh roimhe seo

Chuir an scoil naoi spriocroimpi féin i bPlean Feabhsúcháin Scoile 2017-2018:

- A. Aontaíodh go n-ardófaí an meánmharc reatha sa scrúdú litearthachta ó 61.7% go **63%** don scoilbhliain 2017-2018. Tháinig ardú de 0.4% ar an mheánmharc, seasann sé anois ag **62.1%**. **Níor éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**
- B. Aontaíodh fosta go n-ísleofaí an céatadán de dhaltaí nach bhfuil ag fáil seans a bheith ag léamh os ard sa rang. I 2017 thug 21% de na daltaí le fios nach bhfaigheann siad seans a bheith ag léamh os ard. I 2018 thug 19% le fios nach bhfaigheann siad seans a bheith ag léamh os ard, ísliú de 2%. Cé go bhfuil scóip ann fá choinne tuilleadh feabhais, **d'éirigh leis an scoil sprioc seo a bhaint amach.**
- C. Aontaíodh go mbainfeadh gach múinteoir úsáid as an leabhar téarmaíochta nó modh eile dá chuid féin leis na ranganna sóisearacha chun béim a chur ar cheartúsáid téarmaí. Cé go bhfuil tromlach na múinteoirí ag tabhairt téarmaíocht chuí dá ndaltaí, tá 11.8% nach bhfuil. **Níor éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**
- D. Aontaíodh go n-ardófaí an meánmharc reatha do chéatadán sa scrúdú uimhearthachta ó 36% go 40%. Ina áit sin laghdaíodh an meánmharc reatha fá 0.45%. **Níor éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**
- E. Aontaíodh ar bhéim a chur ar an chúig téarma aontaithe don Mhatamataic, go háirithe 'íolrú' agus 'méadú'. An bhliain seo caite bhain 72.2% de na múinteoirí úsáid as an cúig téarma aontaithe don Mhatamataic go rialta. Thit seo go 58.6%, ach thug 35.3% eile go mbaineann siad úsáid astu anois is arís. Fágann sin go bhfuil 93.3% de na múinteoirí ag baint úsáide astu go pointe éigin. Dúirt 82.4% de na múinteoirí gur chuir siad béim ar an difear idir 'íolrú' agus 'méadú'. Cé go bhfuil obair fós le déanamh, is féidir a rá **gur éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**
- F. Aontaíodh go gcuirfeadh gach múinteoir a bhfuil an Chéad nó an Dara Bliain aige, scrúdú ó bhéal a chur ar na daltaí sa rang sin roimh an Nollaig agus go n-úsáidfí an marc sin mar chuid de mheasúnú na Nollag. D'éirigh le sciar suntasach (42.8%) de na múinteoirí scrúdú ó bhéal a chur ar a gcuid ranganna ar fad roimh an Nollaig agus d'úsáid siad an marc a bronnadh orthu mar chuid de mheasúnú na Nollag. D'éirigh leis an méid céanna múinteoirí scrúdú ó bhéal a

chur ar chuid dá ranganna. Níor éirigh le 14.4% de na múinteoirí é seo a dhéanamh. Tús an-mhaith é seo ach tá scóip chun feabhais ann. Cé nár éirigh le gach múinteoir é a dhéanamh, is féidir a rá **gur éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**

- G. Aontaíodh go n-eagrófaí ceardlann ar dhifreáil agus go dtabharfaí seans do mhúinteoirí teacht le chéile chun straitéisí a phlé dá n-ábhair féin. Eagraíodh an cheardlann agus tugadh seans do mhúinteoirí teacht le straitéisí a phlé. Tá mórchuid na múinteoirí ag baint úsáide as difreáil sna ranganna. Cé go bhfuil scóip fá choinne tuilleadh feabhais ann maidir le pleanáil roinne, is féidir a rá **gur éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**
- H. Aontaíodh go gcuirfí oiliúint san Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta ar mhúinteoirí OSPS. Thug 75% de na múinteoirí OSPS sa scoil le fios nach bhfuair siad an oiliúint sin. I bhfianaise seo, **theip ar an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**
- I. Aontaíodh go n-eagrófaí cruinnithe idir an bhainistíocht shinsearach agus an mheánbhainistíocht chun cur le cumarsáid inmheánach sa scoil. Eagraíodh na cruinnithe seo agus tugadh aiseolas maith ina dtaobh ach ardaíodh roinnt ceisteanna fosta maidir le rialtacht na gcruinnithe, am na gcruinnithe agus freastal ar na cruinnithe. Sin ráite, is féidir a rá go bhfuil feabhas ann ó mar a bhí i 2016-2017. **D'éirigh leis an scoil an sprioc seo a bhaint amach.**

4. Achoimre ar thátail na féinmheastóireachta scoile

4.1 Tá láidreachtaí ag ár scoil sna hachair seo a leanas:

- Tá scileanna litearthachta na ndaltaí ag feabhsú bliain i ndiaidh bliana.
- Tá timpeallacht mhaith uimhearthachta sa scoil agus tá polasaí uimhearthachta ag 94.1% de na múinteoirí.
- Úsáideann 76.5% de na múinteoirí Tacsanomaíocht Bloom is iad i mbun ceistiúcháin ar dhaltaí.
- Tá Gaeilge mhaith labhartha ag 83.3% de na múinteoirí agus tá dearcadh dearfach ag na múinteoirí i dtaobh na Gaeilge. Is í an Ghaeilge an phríomhtheanga cumarsáide idir 82.5% de na múinteoirí.
- Tá soláthar maith ríomhairí, idirlín etc. sa scoil.
- Tá timpeallacht mhaith foghlama sa scoil.

4.2 Tá na hachair seo a leanas ina dtosaíochtaí feabhsúcháin

- Bhí scileanna i dtaobh úsáid an réamhfhocail agus an Aimsir Fháistineach, sa Chéad Bhliain, lag i mbliana.
- Níl gach múinteoir ag baint úsáide as an 5 théarma aontaithe don Mhatamataic. Tá 17.6% de na múinteoirí nach dtugann ar scoláirí a gcuid céatadán féin a oibriú amach, tá an méid céanna nach gcuireann béim ar na focail 'iolrú' agus 'méadú'.
- Níor chuir ach 42.8% de na múinteoirí scrúdú ó bhéal ar **gach** rang a bhí acu sa tsraith shóisearach mar chuid de scrúdú na Nollag.
- Béarla is mó a úsáideann c.15% de na múinteoirí ina gcuid ranganna. Tá deacrachtaí ag c. 10% de na múinteoirí ábhar s'acu a theagasc go héifeachtach trí mheán na Gaeilge.
- Tá scóip chun feabhais ann i dtaobh úsáid na Gaeilge i seomra na múinteoirí.
- Tá múinteoirí níos compordaí lena nGaeilge labhartha ná mar atá siad lena nGaeilge scríofa.
- Tá an-mheascán acmhainní teicneolaíochta in úsáid sa scoil (*Google Classroom, Edmodo, blaganna* etc) B'fhéidir gur cheart díriú ar chóras amháin.

4.3 Ní mór aghaidh a thabhairt ar na riachtanais reachtúla agus rialachais seo a leanas:

- Tuismitheoirí mar chomhpháirtithe.

Plean Feabhsúcháin Scoile Choláiste Ailigh

Tá Coláiste Ailigh ag feidhmiú go maith ach aithnímid go bhfuil roinnt réimsí ar ar féidir linne mar fhoireann feabhas a chur maidir le gníomhú éifeachtach na scoile.

Spriocanna Feabhsúcháin 2018-2019:

- An meánmharc reatha sa scrúdú litearthachta a ardú go 62.5% (ag 62.1% faoi láthair)
- An marc don Aimsir Fháistineach sa scrúdú litearthachta a ardú.
- Gach múinteoir a bheith ag úsáid an leabhair téarmaíochta nó modh eile dá gcuid féin leis na ranganna sóisearacha chun béim a chur ar cheartúsáid téarmaí.
- An céatadán de na múinteoirí a chuireann béim rialta ar an téarma 'iolrú' a ardú go 100%.
- An céatadán de na múinteoirí a thugann ar a gcuid daltaí a gcuid céatadán féin a oibriú amach a ardú go 100%.
- Líon na múinteoirí a chuireann scrúdú ó bhéal ar a gcuid daltaí roimh an Nollaig agus a bhaineann úsáid as an marc sin do scrúdú na Nollag a ardú.
- Líon na múinteoirí a deir go bhfuil deacrachtaí áirithe acu lena gcuid Gaeilge scríofa a laghdú fá 5% ar a laghad, ó 38.9% go 33.9%
- Líon na múinteoirí a thugann le fios go n-úsáideann siad an Ghaeilge le múinteoirí eile (go rialta nó i gcónaí) a ardú fá 5% ar a laghad, ó 82.5% go 87.5%
- Cuir le timpeallacht foghlama gach ábhar.
- Múinteoirí a chur ar an eolas faoi dhóigheanna éifeachtacha le TFC a úsáid.

Gníomhaíochtaí a chuirfear i bhfeidhm:

GNÍOMH 1

Gníomh	Leanfaidh an scoil ar aghaidh leis na beartais a bhí socraithe i bPlean Feabhsúcháin Scoile, 2017-2018 don litearthacht [téarmaíocht, polasaí litearthachta, síniú na scrúduithe etc].
Freagrach	Gach múinteoir
Fráma Ama	Meán Fómhair 2018 – Bealtaine 2019
Critéir Ratha	Beidh feabhas i marcanna na scoláirí sa scrúdú litearthachta, ina gcuid obair scríofa agus ina litriú.

GNÍOMH 2

Gníomh	Cuirfidh gach roinn ábhar sa scoil béim ar thrí théarma san Aimsir Fháistineach i rith na bliana.
Freagrach	Cinn Roinne agus gach múinteoir
Fráma Ama	Meán Fómhair 2018 – Bealtaine 2019
Critéir Ratha	Beidh ardú sa mharc a ghnóthaíonn daltaí sa cheist ar an Aimsir Fháistineach sa scrúdú liteartha.

GNÍOMH 3

Gníomh	Cuirfear fógra amach ag tús cruinnithe foirne agus go rialta ar VS Ware faoi na rudaí ar cheart do mhúinteoirí a bheith ag déanamh.
Freagrach	Oifigeach Féinmheastóireacht Scoile & Rúnaí na Scoile
Fráma Ama	Meán Fómhair 2018 – Bealtaine 2019
Critéir Ratha	Tiocfaidh ardú ar líon na múinteoirí a thugann faoi na gníomhaíochtaí sa phlean seo. Beidh sin le feiceáil sna ceistneoirí féinmheastóireachta.

GNÍOMH 4

Gníomh	Leanfaidh an scoil ar aghaidh leis na beartais a bhí socraithe i bPlean Feabhsúcháin Scoile, 2017-2018 don uimhearthacht [5 théarma aontaithe, béim ar 'iolrú', daltaí ag oibriú amach a gcuid céatadán fein etc].
Freagrach	Gach múinteoir
Fráma Ama	Meán Fómhair 2018 – Bealtaine 2019
Critéir Ratha	Beidh 100% de na múinteoirí ag cur béime ar an fhocal 'iolrú' agus beidh 100% de na múinteoirí ag tabhairt ar dhaltaí a gcuid céatadán a oibriú amach.

GNÍOMH 5

Gníomh	Eagrófar cruinnithe roinne ag tús na bliana agus i ndiaidh na Nollag leis na beartais atá sa phlean seo a phleanáil agus a chur i gcríoch go córasach.
Freagrach	Cinn roinne, PO/POT, gach múinteoir
Fráma Ama	Meán Fómhair 2018 & Eanáir 2019
Critéir Ratha	Éireoidh le gach múinteoir na beartais sa phlean seo a chur i gcríoch.

GNÍOMH 6

Gníomh	Cuirfear teimpléad de leathanach clúdaigh ar fáil do gach múinteoir le húsáid ag scrúduithe na Nollag a thaispeánfaidh go soiléir don dalta an marc a ghnóthaigh sé don obair ó bhéal.
Freagrach	Coiste Labharthachta
Fráma Ama	Samhain 2018
Critéir Ratha	Gheobhaidh gach dalta tuairisc ar an mharc a ghnóthaigh sé don obair ó bhéal.

GNÍOMH 7

Gníomh	Tarraingeofar aird ar pholasaí Gaeilge na scoile agus é a bheith ina ábhar plé ag cruinniú ag tús na scoilbhliana. Cuirfidh an PO/POT níos mó béime ar úsáid na Gaeilge sa scoil.
Freagrach	An Príomhoide & An Príomhoide Tánaisteach
Fráma Ama	Roimh dheireadh Mheán Fómhair 2018
Critéir Ratha	Tuigfidh gach múinteoir an dualgas atá air i dtaobh úsáid na Gaeilge sa scoil.

GNÍOMH 8

Gníomh	Cuirfear ranganna / deiseanna foghlama ar fáil do mhúinteoirí ar mhian leo feabhas a chur ar a gcuid Gaeilge agus eagrófar ceardlann maidir le háiseanna Gaeilge atá ar fáil ar líne.
Freagrach	An Príomhoide & An Príomhoide Tánaisteach
Fráma Ama	Ranganna/deiseanna foghlama le bheith socraithe roimh Mhí na Samhna 2018, ceardlann le bheith eagraithe roimh dheireadh Mheán Fómhair
Critéir Ratha	Tiocfaidh feabhas ar Ghaeilge na múinteoirí agus beidh siad eolach ar fhoinsí cabhrach.

GNÍOMH 9

Gníomh	Cuirfear postaeir nó eile in airde i seomra na múinteoirí a chuirfidh béim ar thábhacht labhairt na Gaeilge
Freagrach	Oifigeach Litearthachta agus Uimhearthachta
Fráma Ama	Meán Fómhair 2018
Critéir Ratha	Beidh ardú i líon na múinteoirí a úsáideann an Ghaeilge mar mhodh cumarsáide eatarthu féin.

GNÍOMH 10

Gníomh	Socróidh gach roinn ábhar ar bheartas leis an ábhar sin a dhéanamh níos feiceálaí sa scoil.
Freagrach	Cinn Roinne agus gach múinteoir
Fráma Ama	Meán Fómhair
Critéir Ratha	Cuirfear le timpeallacht foghlama na scoile

GNÍOMH 11

Gníomh	Cuirfear ceardlann ar fáil ar áiseanna teicneolaíochta agus ar úsáid éifeachtach na n-áiseanna sin.
Freagrach	Príomhoide / Príomhoide Tánaisteach
Fráma Ama	Roimh Mhí na Samhna
Critéir Ratha	Beidh na múinteoirí níos eolaí ar úsáid éifeachtach TFC sa scoil

Dátaí athbhreithnithe

Cuirfear ceistneoir/seicliosta chuig gach múinteoir i Mí na Samhna 2018 agus arís i mí Feabhra/Márta 2019 chun a gcuid tuairimí a fháil agus chun cuidiú le hathbhreithniú.

Déanfar athbhreithniú iomlán ar an phlean seo in Aibreán 2019.

Aguisín 1

Seicliosta Reachtaíochta agus Rialála

Saincheist	Reachtaíocht, riail nó imlitir chúí	An bhfuil an scoil ag comhlíonadh cheanglais na reachtaíochta, rialach nó imlitreach cúí?			Mura bhfuil, luaigh nithe is gá a fhorbairt
		2015-16	2016-17	2017-18	
Clárú bailíscoláirí	M51/93	Tá	Tá	Tá	
Am sa scoil - Fad na scoilbhliana (íosmhéid 167 lá do gach bliainghrúpa) - Fad na scoilseachtaine (íosmhéid 28 uair an chloig do gach bliainghrúpa)	Imlitir M29/95	Tá Tá	Tá Tá	Tá Tá	
Caighdeánú na scoilbhliana	Ciorclán034/2011	Tá	Tá	Tá	
Socrúithe do chruinnithe idir múinteoirí agus tuismitheoirí agus cruinnithe foirne	Imlitir M58/04	Tá	Tá	Tá	
Straitéis Náisiúnta Litearthachta a chur i bhfeidhm	Ciorclán25/12	Tá	Tá	Tá	
Comhaontú Pháirc an Chrócaigh i dtaca le ceanglas an ama bhreise a chur i ngníomh	Ciorclán025/2011	Tá	Tá	Tá	
Plean Scoile a chur le chéile	Alt 21 den Acht Oideachais 1998	Tá	Tá	Tá	
Soláthar treorach i scoileanna dara leibhéal	Imlitir PPT12/05, An tAcht Oideachais 1998 (alt9(c))	Tá	Tá	Tá	
Plean treorach na scoile uile	Alt 21 den Acht Oideachais 1998	Tá	Tá	Tá	
OSSP a sheachadadh ar gach rang sa tsraith shóisearach	Imlitir M12/01 Imlitir M13/05	Tá	Tá	Tá	
Díolúine ar staidéar ar an nGaeilge	Imlitir M1 0/94	N/B	N/B	N/B	Ní bhaineann le hábhar
Struchtúir a thbhreithnithe bainistíochta inscoile a chur i ngníomh	Imlitir M29/02, Imlitir 21/98, Imlitir 30/97, Imlitir 29/97	Tá	Tá	Tá	
Maolú srianta ar phoist freagrachta a líonadh don scoilbhliain 2011/12	Ciorclán53/11	N/B	N/B	N/B	Ní bhaineann le hábhar
Comhaontú seirbhíse poiblí (Páirc an Chrócaigh) - cúntóirí riachtanas speisialta	Ciorclán71/11	Tá	Tá	Tá	
Tuismitheoirí ina gcomhpháirtithe san oideachas	Imlitir M27/91	Tá	Tá	Tá	

Saincheist	Reachtaíocht, rial nó imlitir chúí	An bhfuil an scoil ag comhlíonadh cheanglais na reachtaíochta, rialach nó imlitreach cúí?			Mura bhfuil, luaigh nithe is gá a fhorbairt
		2015-16	2016-17	2017-18	
Nósanna imeachta cosanta leanaí a chur i ngníomh	Imlitir 65/11	Tá	Tá	Tá	
	Eolas i dtaca le cosaint leanaí				
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna ar chuir an Teagmhálaí Ainmnithe (TA) tuairisc i dtaca le leanbh sa scoil faoi bhráid an HSE 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna ar chuir an TA tuairisc i dtaca le leanbh sa scoil faoi bhráid an HSE agus gur cuireadh an bord bainistíochta ar an eolas faoi 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna ar lorg an TA comhairle ón HSE agus nach ndearnadh aon tuairisc de bhun na comhairle sin 	0	0	1	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna ar lorg an TA comhairle ón HSE agus nach ndearnadh aon tuairisc de bhun na comhairle sin agus gur cuireadh an bord bainistíochta ar an eolas faoi 	0	0	1	
Nósanna imeachta chun gearán a dhéanamh a chur i bhfeidhm mar is cúí	Alt 28 den Acht Oideachais 1998				
	Eolas i dtaca le gearáin a rinne tuismitheoirí i rith na scoilbhliana.				
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na ngearán oifigiúil a rinne tuismitheoirí 	0	1	2	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na ngearán oifigiúil a próiseáladh Líon na ngearán oifigiúil nár próiseáladh ina n-iomláine faoi dheireadh na scoilbhliana seo 	0	0	1	
Diúltú do chlárú	Alt 29 den Acht Oideachais 1998				
	Eolas i dtaca le hachomhairc a rinneadh de réir Alt 29 in éadan na scoile i rith na scoilbhliana seo				
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a tógadh in éadan na scoile faoi Alt 29 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a próiseáladh ag céim neamhfhoirmiúil Líon na gcásanna a éistíodh Líon na n-achomharc a ceadaíodh Líon na n-achomharc ar diúltaíodh dóibh 	0	0	0	
		0	0	0	

Scoláirí a chur ar fionraí	Alt 29 den Acht Oideachais 1998				
	Eolas i dtaca le hachomhairc a rinneadh de réir Alt 29 in éadan na scoile i rith na scoilbhliana seo.				
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a tógadh in éadan na scoile faoi Alt 29 	0	1	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a próiséaladh ag céim neamhghoirmiúil 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a éistíodh 	0	1	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na n-achomharc a ceadaíodh Líon na n-achomharc ar diúltaíodh dóibh 	0	0	0	
	0	1	0		
Scoláirí a dhíbirt ón scoil	Alt 29 den Acht Oideachais 1998				
	Eolas i dtaca le hachomhairc a rinneadh de réir Alt 29 in éadan na scoile i rith na scoilbhliana seo				
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a tógadh in éadan na scoile faoi Alt 29 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a próiséaladh ag céim neamhghoirmiúil 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na gcásanna a éistíodh 	0	0	0	
	<ul style="list-style-type: none"> Líon na n-achomharca ceadaíodh Líon na n-achomharc ar diúltaíodh dóibh 	0	0	0	
	0	0	0		

Aguisín 2

Seicliosta Polasaithe

Polasaí	Foinse	An bhfuil an polasaí ceadaithe ag an Bhord Bhainistíochta?	Muna bhfuil, cad iad na gnéithe atá le forbairt?
Polasaí rollaithe	<i>Alt 15 (2) (d) An tAcht Oideachais, 1998</i>	Tá	
Cód iompair, polasaí frithbhulaíochta san áireamh.	<i>Imlitir 20/90 Treoirlínte na Roinne Oideachais ar Iompar Bulaíochta a chosc, 1993 Treoirlínte BNLO Alt 23, An tAcht Leasa Oideachais 2000</i>	Tá	
Straitéis tinrimh agus Rannpháirtíochta.	<i>Alt 22, An tAcht Oideachais (Leas) 2000</i>	Tá	

	<i>Achtanna um Stádas Comhionann 2000 - 2011</i>		
Ráiteas Sláinte agus Slábháilteachta	<i>Alt 20, An tAcht Sláinte agus Sábháilteachta, 2005</i>	Tá	
Cosaint Sonraí	<i>An tAcht um Chosaint Sonraí, 1988 An tAcht um Chosaint Sonraí (Acht Leasaithe), 2003</i>	Tá	
Polasáí maidir le riachtanais speisialta oideachais.	<i>An tAcht Oideachais, 1998 Achtanna um Stádas Comhionann (2000 – 2011) An tAcht Oideachais (Leas), 2000 An tAcht um Oideachas do dhaoine le riachtanais speisialta oideachais (EPSN), 2004 An tAcht Míchumais, 2005</i>	Tá	
Polasáí don Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta	<i>Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta: Treoirlínte Polasáí (1997)</i>	Tá	
Polasáí maidir le cosaint leanaí	<i>Imlitir 0065/2011</i>	Tá	
Tuismitheoirí mar chomhpháirtithe	<i>Imlitir 24/91</i>	Níl	Ag tarlú ach níl aon pholasáí scríofa ann.
Comhaontú na seirbhíse poiblí (Páirc an Chrócaigh) – cúntóirí riachtanais speisialta.		Níl	Ag cloí leis ach níl aon pholasáí scríofa ann.
Polasáí Staidéir		Tá	
Polasáí Gaeilge		Tá	
Polasáí Teagmhais Chriticiúla		Tá	
Polasáí Curaclaim Bhreise		Tá	
Polasáí Gearáin		Tá	
Polasáí Measúnaithe		Tá	
Polasáí Taistil		Níl	Dréachtpholasáí ann nach bhfuil ceadaithe ina iomláine ag an bhord go fóill.
Polasáí OSPS		Níl	Dréachtpholasáí ann nach bhfuil ceadaithe ina iomláine ag an bhord go fóill.
Polasáí Teagasc Críostaí		Níl	Dréachtpholasáí ann nach bhfuil ceadaithe ina iomláine ag an bhord go fóill.

Coláiste Ailigh - School Self-Evaluation, 2017-2018

Summary of findings

Every year the school undertakes a process of self-evaluation in order to ascertain strengths and weaknesses in the school, especially in the area of learning and teaching. Information is gathered and analysed and based on that information, the school agrees a 'School Improvement Plan' (SIP) for the following school year. This plan seeks to build on strengths and improve on weaknesses.

In the school year 2017-2018, there were 272 pupils in Coláiste Ailigh. 56 students started in First Year and all of those except for 6 attended a gaelscoil or a national school in a Gaeltacht area.

Gathering of information

- In 2017, the school undertook a major survey of the parents, students, staff and management of the school. The information thus gathered to be used to inform the school's SIP for 3 years. Another major survey will be carried out in 2020.
- Department of Education and Skills inspectors undertook a Whole School Evaluation of the school in 2017, their report also informs the SIP.
- Analysis was done on students results in the state examinations.
- All First Year students took a literacy and numeracy test in spring 2018.
- The results of the STen tests that students took in 6th class at national school were analysed.
- Teachers returned 2 surveys, one on how successful or otherwise the SIP for 2017-2018 was and a second on the use of Irish in the school.

Results

Under the heading of Learning Outcomes, the following was noted:

1. For the most part, students in Coláiste Ailigh achieve marks above the national average in the state examinations.
2. 88.3% of parents agreed that their child had made good progress in their learning in the school, 89% of pupils wish to do well, 77% say that learning is easy in the school and 74% take responsibility for their own learning.
3. There has been a steady increase in students' literacy skills since the school first started testing them in 2013.
4. Teachers have high expectations for their students but recognise more could be done to improve study skills, independent learning and in developing differentiation strategies. Department inspectors also recognised these strengths and pointed out that there is scope for further improvement in group work, formative assessment and differentiation.

Under the heading of Learning Experience, the following was noted:

1. Parents and students recognised that there was a friendly atmosphere and first class facilities in the school. Small class sizes and the personal relationships between parents, students and teachers was seen as a positive. Teachers recognised that more effective use could be made of ICT in the school.
2. Teachers report that students take an active role in their learning and are for the most part proud of their work. They expect to move onto 3rd level education. There is a good relationship between students and teachers. More could be done however, to help students with independent learning and other learning processes.

3. Department inspectors recognised that there was a stimulating learning environment with students' work prominently displayed throughout the school. While the teachers agreed that a lot of work has been done in creating a literacy and numeracy rich environment, more could be done to promote individual subjects.

Under the heading of Teacher Practice, the following was noted:

1. In the main, despite a few minor issues, parents and students were positive about the teachers' work. The teachers themselves have high expectations for their students, are capable and work hard to provide resources for students in Irish. The teachers did recognise however, that further work is needed in developing differentiation strategies, success criteria, learning intentions and effective questioning.
2. There is a strong ethos of staff co-operation in the school. In addition to this, there is effective co-operation between the Board of Management and principal regarding learning and teaching.
3. The department inspectors noted that the standard of teaching in the school was between good and very good, that good preparation was carried out and effective use was made of resources and ICT. They noted that most of the teachers had a very high standard of Irish. They praised the teaching strategies which are in use and recommended that the teachers build on them, especially peer-evaluation, structured group work, differentiation and formative evaluation. Much work was done in this area in 2017-2018.
4. Some of the teachers recognised that their own standard of Irish could be improved.

After due analysis of all the information, the staff decided that (in addition to the ongoing literacy and numeracy initiatives) the school would focus on 3 areas in 2018-2019: **learning environment, more effective use of ICT and the use of Irish in the school.**

Progress in previously identified improvement goals

In the School Improvement Plan 2017-2018, nine goals were identified:

1. An increase in the average mark for literacy from 61.7% to 63%. It improved by 0.4% and now stands at 62.1%. **This goal was not achieved.**
2. To reduce the number of students who do not get a chance to read aloud in class. This fell by 2% and therefore **this goal was achieved.**
3. That every teacher use a method of reinforcing terminology. In 2017-2018, 11.8% of teachers did not have a method and consequently **this goal was not achieved.**
4. That the average mark first year students attained on the question on percentages in the numeracy test be increased by 4%. It actually fell by 0.45% and therefore **this goal was not achieved.**
5. That emphasis would be put on mathematical terminology especially the terms 'íolrú' and 'méadú'. 93.3% of teachers did this to some degree in 2017-2018 and thus **this goal was achieved.**
6. That teachers use an oral test for each subject as part of the Christmas tests for 1st and 2nd years. Only 14.4% failed to do so, so for the most part **this goal was achieved.**
7. That a workshop be arranged for teachers to develop differentiation strategies and to plan their implementation. **This goal was achieved.**
8. That training be provided in Relationship and Sexuality Education for SPHE teachers. This did not happen and consequently, **the goal was not achieved.**
9. That regular meetings would be held between senior and middle management in the school to improve internal communication. **This goal was achieved.**

Summary of the conclusions:

The following were identified as strengths:

- a) Student literacy rates have increased year on year.
- b) There is a good numeracy environment in the school and 94.1% of teachers have a numeracy policy.
- c) 76.5% of teachers use Bloom's Taxonomy as a questioning aid.
- d) 83.3% of teachers have good spoken Irish and the teachers are positive about the language. It is the main mode of communication between teachers.
- e) The school has excellent computer and internet facilities.
- f) In general there is a positive learning environment in the school.

The following were identified as areas of possible improvement:

- a) It was noted that the use of prepositions and the future tense was weak amongst first year students.
- b) Not all teachers are using the 5 agreed mathematical terms.
- c) There is scope for improvement in the amount of teachers that give first and second years an oral test as part of the Christmas exams.
- d) About 15% of teachers mainly use English in the classroom. 10% find it difficult to teach effectively in Irish. There is room for improvement in the use of Irish in the staffroom and in some teachers' written Irish.
- e) There are a lot of different technologies employed in school, perhaps this could be streamlined and made more effective.

Having considered all of the above, the staff met in sub-committees to put together recommendations for a School Improvement Plan for 2018-2019. This can be found on pages 7-9 of this document. It seeks to address the above issues and build on established good practice.

Aguisín 1 (Appendix 1) is a list of the legislative and regulatory requirements to which the school adheres.

Aguisín 2 (Appendix 2) is a list of school policies.